

Tekniska studiebesök

Statistik för Q1-Q3 2013

Johan Strandberg Hanna Eriksson Lagerberg Hendrik Braun
B2158
Februari 2014

Rapporten godkänd:
2014-02-21

Björne Olsson
Enhetschef

Organisation IVL Svenska Miljöinstitutet AB	Rapportsammanfattning
Adress Box 21060 100 31 Stockholm	Projekttitel Tekniska studiebesök Statistik för Q1-Q3 2013
Telefonnr 08-598 563 00	Anslagsgivare för projektet Business Sweden
Rapportförfattare Johan Strandberg Hanna Eriksson-Lagerberg Hendrik Braun	
Rapporttitel och undertitel Tekniska studiebesök Statistik för Q1-Q3 2013	
Sammanfattning Studien omfattar statistiksammanställning över de utländska besöksdelegationer som besökte svenska demonstrationsanläggningar och besöksanläggningar för miljöteknik under 2013. Dataunderlaget samlades in genom att ringa de anläggningar som tar emot besöken, vilka var både kommuner, organisationer och företag. Totalt omfattar undersökningen drygt 5 700 besökare, av vilka det stora flertalet besökte någon av anläggningarna GlashusEtt, Norra Djurgårdsstaden eller Tekniska Verken. De flesta besökarna kommer från Kina, Danmark och Frankrike. Underlagen från besöksmottagarna visar på att uppföljningen av besöken är knapphändig, sannolikt för att den inte ligger i besöksmottagarens uppgift då de är organiserade för att enbart ta emot besöken och ge dem en bra bild av Sverige och svenskt kunnande.	
Nyckelord samt ev. anknytning till geografiskt område eller näringsgren Tekniska studiebesök, miljöteknik, hållbara städer, miljötekniknätverk och kluster, technical visits	
Bibliografiska uppgifter IVL Rapport B2158	
Rapporten beställs via Hemsida: www.ivl.se , e-post: publicationservice@ivl.se , fax 08-598 563 90, eller via IVL, Box 21060, 100 31 Stockholm	

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	2
2	Metod och avgränsning	3
3	Resultat.....	4
3.1	Besökande länder	4
3.2	Besökare per län	5
3.3	Motiv till besöken.....	6
3.4	Branschfokus	7
3.5	Typ av besökare.....	7
3.6	Uppföljning.....	8
4	Slutsatser	9
5	Bilaga 1 Respondenter	10
6	Bilaga 2 Antal besökare per land	11

1 Bakgrund

Denna rapport utgör en delrapportering inom det uppdrag som Business Sweden lagt på föreningen svensk miljöteknik (ASSET) gällande utveckling av en nationell besökshantering. IVL Svenska Miljöinstitutet har ansvarat för insamlandet av underlag och sammanställningen av denna rapport i sin helhet.

Målet med uppdraget är att en struktur för insamling av statistik av inkommande besök inom miljöteknikområdet ska arbetas fram. Denna ska passa organisationer verksamma inom Asset men även andra viktiga mottagarorganisationer, såsom offentliga verksamheter där det finns ett incitament att lämna ut underlag för statistik.

Beställarens förväntade effekter och mål:

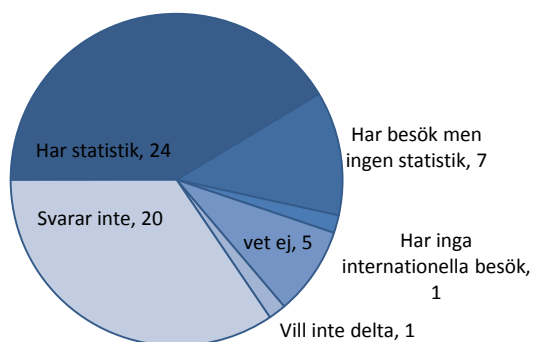
1. Etablering av mallar och rapporteringsstruktur för insamling av besöksstatistik.
2. Sammanställning av besöksstatistik och analys av denna gällande inkommande utländska besökare under 2013, levererad första kvartalet 2014.
3. En redogörelse för vilka centrala aktörer och betydande besöksobjekt som projektgruppen fått visshet om, men som inte omfattas av statistiksammanställningen. En redogörelse för möjligheter och utmaningar att få in statistik från dessa samt inkludera dem i den nationella koordineringen.

2 Metod och avgränsning

Datainsamlingen genomfördes mellan slutet av oktober och början av december 2013. Detta innebär att statistiken omfattar de första tre kvartalen under 2013. Inledningsvis kontaktades samtliga regionala nätverk inom miljöteknik i Sverige; Sustainable Business Hub Malmö, Sustainable Sweden Southeast, Cleantech Östergötland, Stockholm Cleantech, Business Region Göteborg, Green Business Region och Kompetensspridning i Umeå.

Dessa ombads dels att dela med sig av dataunderlag för sina egna studiebesök, men även att lista de anläggningar i deras regioner som tar emot studiebesök. På så vis drogs avgränsningen för vilka som inkluderades i arbetet av de regionala nätverken och inte av projektgruppen. Allt för att utnyttja nätverkens lokalkännedom. De listade kommunerna och företagen kontaktades dels av de regionala nätverken och dels av IVL via epost och telefon. Personer som inte svarat har ringts upp flera gånger och även fått påminnelse mejl med bifogad statistikmall.

Totalt kontaktades 58 olika besöksmottagare och besöksobjekt. Dessa finns listade i bilaga 1. I Figur 1 anges hur många av dessa som hade statistik över besöken och följaktligen har levererat denna till projektgruppen, men även vilka som av olika anledningar inte kunnat eller velat bidra med underlag till arbetet. De 24 som bidragit till studien motsvarar 41 % av de kontaktade organisationerna.

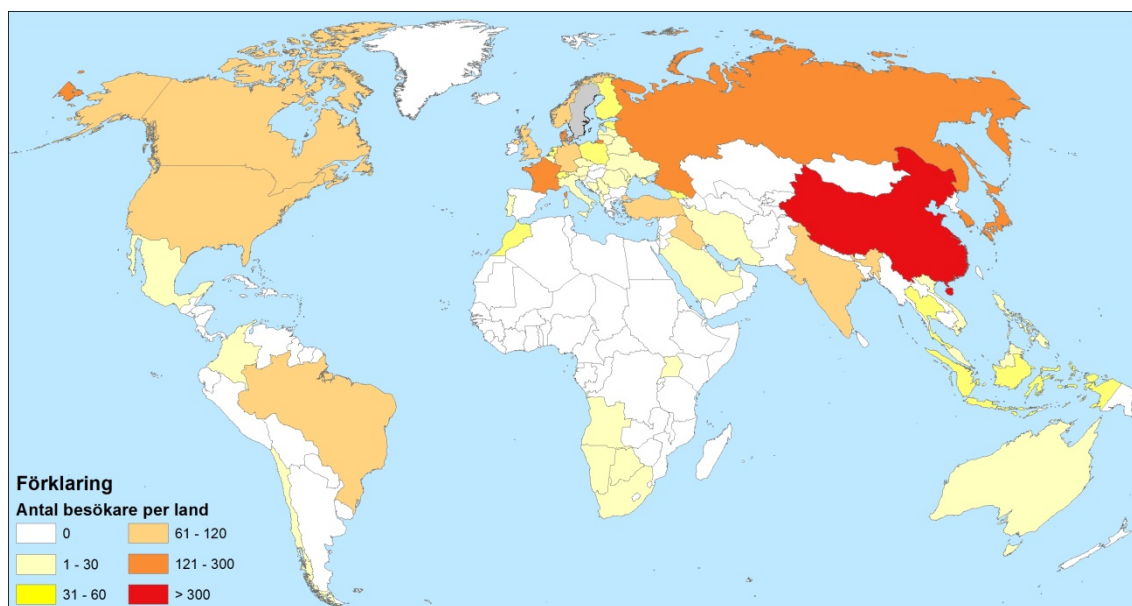
Figur 1 Svarefrekvens samt orsak till varför man inte levererat dataunderlag till projektet.

3 Resultat

Sammanlagt har drygt 5 700 besökare registrerats under de tre första kvartalen av 2013, hos de 24 organisationer som kunnat leverera underlag till sammanställningen. Dessa ingick i ungefär 350 besöksgrupper. Anledningen till varför siffror både för antalet grupper och antalet besökare är ungefärliga beror på att vissa större besöksmottagare har knapphändiga register för de genomförda besöken. Men att inte ta med det ungefärliga antal besök som dessa besöksmottagare har, skulle ge en skev bild av verkligheten, vilket är anledningen till att de ändå finns med i sammanställningen.

3.1 Besökande länder

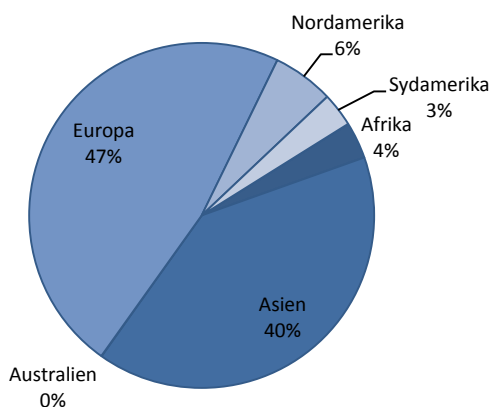
Den absoluta majoriteten av de besök där land finns noterat är Kina, på andra plats kommer Danmark, på tredje plats Frankrike, fjärde plats Japan och på femte Sydkorea. Sett till andel av de totala besöken där land är noterat står de kinesiska för knappt 17 %. Det bör dock noteras att 41 % av de inkommande besökarna inte har ett specifikt land angivet. De kan då vara noterade som ”internationellt” eller så har man bara angivit en totalsiffra för besökare, med dålig upplösning.

Figur 2 Antal besökare per ursprungsland till svenska besöksobjekt inom miljöteknik.

Från underlaget går det inte att hitta några länder som är särskilt väl representerade bland besökare inom en specifik bransch eller med ett specifikt motiv till besöket. Man kan dock urskilja skillnader i vilka svenska regioner olika nationaliteter besökt. Denna skillnad kan ses för de länder som har upp till 40 besökare, medan de större besökarländerna fördelar sig någorlunda jämt mellan de svenska regionerna. Det är troligt att en faktor som spelar roll är tidigare relationer mellan organisationer mellan de svenska aktörerna och de utländska besökarna. Att besöken kan vara en del i ett projekt eller vänortssamarbete.

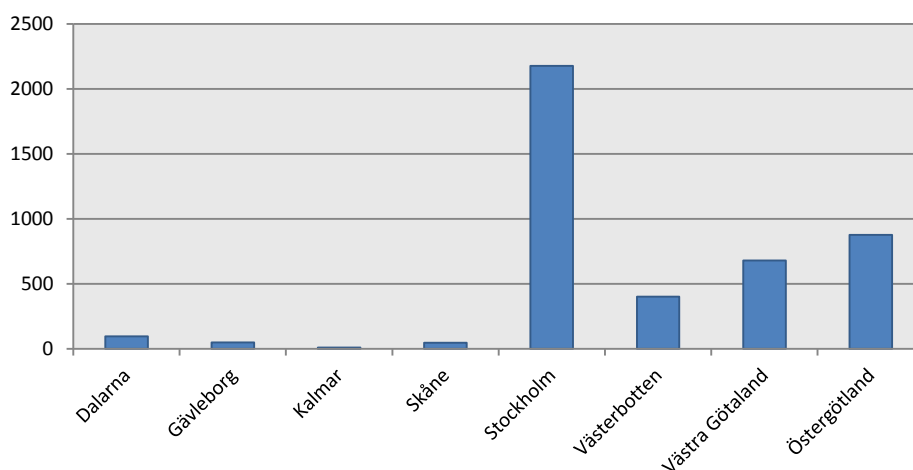
När besökarna delas upp per kontinent, vilket visas i Figur 3, står Europa och Asien tillsammans för 87 % av besöken. Även om några större besöksmottagare inte har bidragit med besökarnas hemland är det rimligt att anta att fördelningen är ungefär densamma även för de besöken.

Figur 3 Fördelningen av besökare med angivet ursprung per kontinent.

3.2 Besökare per län

Det största antalet besökare tas emot i Stockholms län. Lite drygt 50 % av besöken sker i Stockholms län, där det är GlashusEtt, Norra Djurgårdsstaden och Hammarby Sjöstadsverk som är de mest frekvent besökta anläggningarna. En uppenbar fara finns i det faktum att samma besöksdelegation besöker alla de tre anläggningarna och på så vis tripplar besöksstatistiken för Stockholm, eftersom antalet besökare räknas hos anläggningarna som sedan summeras. Om man går in i detalj på sammaställningarna kan man hitta några delegationer som sannolikt dubbelräknas, men de är inte så många att påverkar statistiken i någon större omfattning. Stockholm tar utan tvekan emot flest besökare.

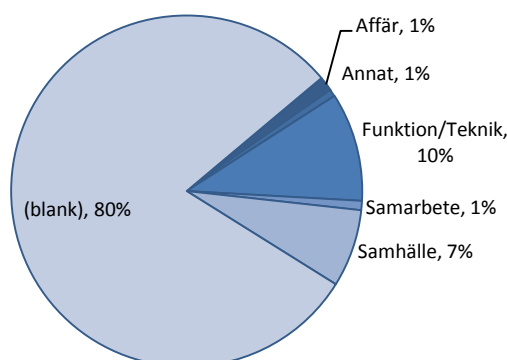
Figur 4 Antal besökare fördelat på län.

Besöken redovisas inte per mottagande organisation, utan har istället klustrats till län. Sett till statistik per besöksmottagande organisation har i medeltal 114 besökare tagits emot under perioden, medianen ligger på 21 besök per organisation. Det säger att det i sammanställningen finns ett fåtal besöksmottagare som står för en mycket stor andel av besöken. De tre största besöksmottagarna står tillsammans för 68 % av besöken.

Sannolikt tar Skåne emot fler besökare än vad som kan ses i Figur 4. Att de ligger så lågt beror på att inget underlag inkommit från de anläggningar som kan förmodas vara stora besöksmottagare.

3.3 Motiv till besöken

Den här sammanställningen av besöksstatistik har som övergripande mål att jobba med försäljningen av miljöteknik från Sverige, som ett resultat av eller där ett besök varit en del i försäljningen. Motiv till besöken beskriver därför var i säljprocessen besökaren befinner sig. Ett besök i samhällssyfte genererar antagligen inte någon direkt affär medan ett besök i affärssyfte har större sannolikhet att generera en affär i ett kortare perspektiv.

Figur 5 Fördelning av angivna motiv till besöket, sett ur ett säljperspektiv.

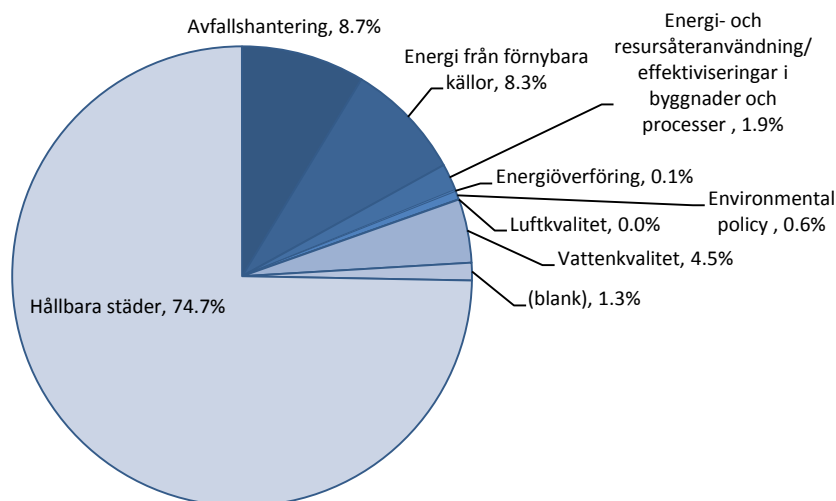
Den största andelen besök har som kan ses i Figur 5 ingen notering om i vilket syfte man genomfört besöket. Av det totala antalet besök fördelar sig 17 % av besökarna i kategorierna funktion/teknik och samhälle, medan endast 1 % utgörs av affärsbesök.

Att det är så stor andel besök där motivet till besöket inte är känt, har sannolikt att göra med att de mottagare som tar emot flest besök inte har ett intresse i orsaken till besöket. Man har endast uppgiften att ta emot besöket. I de fall där motiven finns noterade är de regionala nätverken väl representerade. De har ett intresse av att besöken ska leda till affärer och är därför intresserade av att ta reda på varför man genomför besöket.

Andelen affärsbesök, som bara utgör 1 % av det totala antalet besökare, är med tanke på studiens avgränsning inte särskilt konstig. Till nätverk och kommunala aktörer kommer mestadels de som är intresserade på ett allmänt eller generellt plan. Vill man göra affärer inom ett visst tekniksegment tar man sannolikt direktkontakt med företag inom detta.

3.4 Branschfokus

Besöken har vidare delats in efter vilket branschsegment som är i fokus för besöket. Ofta är det så att man vill se flera olika segment. Speciellt när det handlar om det som benämns som samhällsbesök, vilka är intresserade av planering och större samhällsstrukturer.

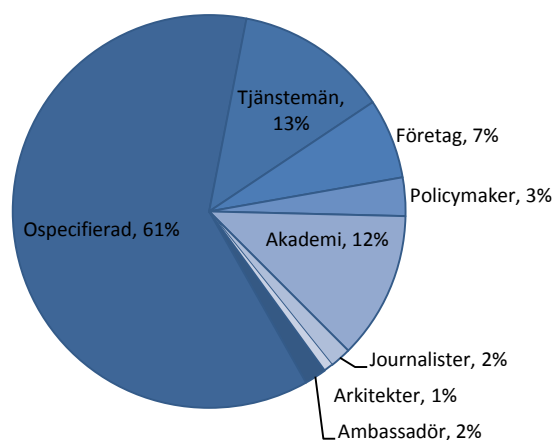

Figur 6 Andelen besök genomförda fördelat på branschfokus.

Området hållbara städer är det som besökts allra mest under 2013. Detta är Norra Djurgårdsstaden och Hammarby Sjöstad i Stockholm, Älvrummet i Göteborg, Ålidhem i Umeå och i vissa fall Tekniska Verken i Linköping. Området är brett till sin karaktär och kan innehålla allt från samhällsplanering till teknik för dagvattenhantering, men det ger en fingervisning om att många av besöken inte är så specifika i sitt fokus. Vidare kan man anta att en stor del av innehållet i besöken är tillgångs-baserade, alltså att besökarna får se det vi har tillgång till. Dessutom är det så att i och med urvalet av respondenter får vi en överrepresentation av samhällstjänster, som en del i den hållbara staden.

3.5 Typ av besökare

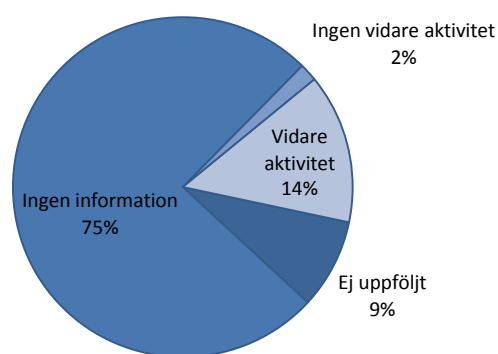
Besökarna har delats in i fem kategorier med avseende på vilken yrkesgrupp de tillhör. Precis som i fallet med motiven till besök, finns det inga uppgifter på det stora flertalet besökare. Där det finns information är tjänstemän, akademi och företag de tre mest välrepresenterade grupperna. Man kan dock anta att fördelningen mellan besökartyper inte är den samma som hos det totala antalet besökare. Detta eftersom de organisationer som angett besökartyp i sig representerar företags nätverk eller universitet, vilka har en överrepresentation av besök från företag eller akademi.

Figur 7 Andelen besök fördelat på besökartyper.

3.6 Uppföljning

Besöken har i viss utsträckning följts upp för att ge översikt över hur många av besöken som lett till vidare aktivitet. I tre fjärdedelar av fallen finns det ingen information om huruvida man följt upp eller ej. Då antas att så inte är fallet. I 9 % av de genomförda besöken har man noterat att man inte följt upp mot besökarna. 2 % av besöken är uppföljda, men har inte gett någon vidare aktivitet. 14 % av besöken har lett till någon form av aktivitet.

Figur 8 Andelen uppföljda besök och resultat av dessa.

Värt att notera är att bland de organisationer som har information i fältet uppföljning, alltså inte tillhör den stora majoriteten utan information, finns de regionala nätverken, men också Hammarby Sjöstadsverk. Det är alltså organisationer vars verksamhet går ut på det som kommer efter ett lyckosamt besök. En säljares roll är i mångt och mycket att enträget göra uppföljning på affärsleads. Eftersom de anläggningar och organisationer som tar emot flest besök inte har några affärsmässiga incitament gör man heller ingen uppföljning. Det gör att

det troligen är så att Sverige som helhet ställer upp och tar emot besök och inkasserar goodwill. Denna kan man bara hoppas blir omvandlad till affärer i senare skede

4 Slutsatser

- De flesta besök går i huvudsak direkt till ett fåtal större anläggningar utan att passera regionala noder.
- De flesta organisationer och kommuner som finns med i undersökningen tar endast emot ett fåtal besök.
- Återkopplingen till besökare efter genomförda besök beror av den mottagande organisationens eller anläggningens incitament och direktiv.
- Om man vill ha bättre underlag till statistik är nyckeln till detta att erbjuda de stora besöksmottagarna systemstöd, som samtidigt underlättar att i det dagliga arbetet också samla in statistik. Detta för att kraven på förbättrat underlag inte ska upplevas som en administrativ pålaga, istället som ett mervärde för den enskilde.
- Att *mäta* "hit rate" på genomförda besök har visat sig vara svårt och bättre statistik på det kommer nog inte att finnas. Men enda sättet att *öka* den faktiska "hit raten" är att i större utsträckning erbjuda företagen att vara med under besöken. Detta eftersom det är tydligt att de stora besöksmottagarna inte har incitament för det själva.

Bilaga 1 Respondenter

Dalarna	Borlänge Energi	Göteborg	Green Gothenburg
Dalarna	Falu Energi och vatten	Göteborg	Gryaab
Dalarna	Falu kommun	Göteborg	Göteborg Business Region
Dalarna	Gagnefs kommun	Göteborg	Göteborgs Energi
Dalarna	Green Business Region	Göteborg	Göteborgs Hamn
Dalarna	Hedemora Energi	Göteborg	Renova
Dalarna	Hedemora kommun	Göteborg	Älvrummet
Dalarna	Invest in Dalarna	Göteborg	Älvstranden
Dalarna	Leksands kommun	Kalmar	Sustainable Sweden South East
Dalarna	Ludivika kommun	Skåne	Sustainable Business Hub
Dalarna	Malung, VAMAS vatten och avfall	Stockholm	GlashusEtt
Dalarna	Mora kommun	Stockholm	Hammarby Sjöstadsverk
Dalarna	Rättviks kommun	Stockholm	Norra Djurgårdsstaden Innovation
Dalarna	Smedjebackens Energi	Stockholm	Stockholm Cleantech
Dalarna	Stiftelsen Teknikdalen	Västerbotten	AB Bostaden
Dalarna	Sätters kommun	Västerbotten	INAB
Dalarna	Varnsbro kommun	Västerbotten	Kompetensspridning i Umeå
Dalarna	Älvdalens kommun	Västerbotten	Länsstyrelsen Västerbotten
Gävleborg	Bollnäs kommun	Västerbotten	ULTRA
Gävleborg	FPX	Västerbotten	UMEVA
Gävleborg	Gästrike återvinnare	Västerbotten	Umeå Energi
Gävleborg	Gävle kommun	Västerbotten	Umeå Energi
Gävleborg	Hofors kommun	Västerbotten	Umeå Hamn
Gävleborg	Hudiksvalls kommun	Västerbotten	UPAB
Gävleborg	Ljusdals kommun	Östergötland	Cleantech Östergötland
Gävleborg	Nordanstigs kommun	Östergötland	Linköpings kommun
Gävleborg	Ockelbo kommun	Östergötland	Linköpings Universitet
Gävleborg	Ovanåkers kommun	Östergötland	Länsstyrelsen Östergötland
Gävleborg	Sandvikens kommun	Östergötland	Norrköpings kommun
Gävleborg	Söderhamns kommun	Östergötland	NuLink
Göteborg	Framtiden / Gårdsten	Östergötland	SMHI
Göteborg	Framtiden / Gårdsten	Östergötland	Tekniska Verken
Göteborg	GoBiGas	Östergötland	Vreta Kluster

Bilaga 2 Antal besökare per land

Land	Besökare
Österrike	25
Vitryssland	11
Vietnam	25
USA	101
Ukraina	22
Uganda	22
Tyskland	116
Turkiet	80
Tjeckien	10
Thailand	45
Sydkorea	161
Sydafrika	21
Storbritannien	119
Slovenien	15
Singapore	16
Serbien	16
Schweiz	31
Saudiarabien	15
Ryssland	140
Rumänien	6
Portugal	2
Polen	46
Palestina	15
Ospecifierad	49
Norge	92
Nederländerna	10
Namibia	1
Monaco	40
Moldavien	20
Mexico	23
Marocko	40
Malaysia	5
Litauen	17
Lettland	6
Kina	572
Kanada	66
Japan	205
Italien	25
Iran	10
Irak	75
Internationellt	2360
Indonesien	53
Indien	91
Holland	33
Ghana	-

Georgien	33
Förenade Arabemiraten	18
Frankrike	221
Finland	56
Filippinerna	16
Estland	43
Danmark	298
Colombia	20
Chile	20
Brasilien	65
Botswana	15
Bosnien	15
Belgien	21
Balkan	20
Australien	2
Angola	15
Albanien	3
Grand Total	5734

